

Tines del Ballús

Casserres

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Al sud de la masia de Cal Ballús; en el camp de l'Escalada
Emplaçament	Abans de Ripés, camí que travessa el Torrent de l'Àlber, deixa a mà esquerra Cal Xoriguer.
Alçada:	615

Coordenades:

Latitud:	42.00355
Longitud:	1.80789
UTM Est (X):	401277
UTM Nord (Y):	4650858

Classificació

Número de fitxa	08049 - 257
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Medieval Modern
Segle	XV-XVII
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08048A01000059

Fitxes associades:

[Ballús](#)

Autoria de la fitxa	Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa:	dc., 25/07/2012 - 02:00

Descripció

Conjunt de tres tines i un dipòsit excavats en una codina seguint un corriol que passa per davant del cobert de llenya. Per sota d'aquesta gran llosa de pedra sorrenca hi ha els camps que es coneixen amb el topònim de l'Escalada.

El primer conjunt de tines són de planta circular i es localitzen a pocs metres davant del pou (UTM X: 401371 Y: 651062; H: 615 m). La que es pot veure actualment està gairebé plena d'aigua de pluja i té un diàmetre de 2,60 m. Per un dels costats més propers al marge, sota les bardisses hi ha una petita paret de pedra. Al costat mateix malgrat la vegetació es pot identificar una segona cavitat d'un diàmetre una mica més petit, completament colgada de terra. No s'ha fet cap excavació i per tant és difícil assignar-ne la funció de cadascuna d'elles.

Deixant aquestes tines i seguint en direcció a migdia, abans d'arribar al final de la codina, s'observa un dipòsit de planta rectangular (87 x 1,25 x 0'50 m) del qual es desconeix la fondària total (UTM X: 401405; Y: 486104; H: 616 m). A uns tres metres del dipòsit hi ha una mola d'ull rodó (97 cm de diàmetre per 37 cm d'alçada i 16 cm de diàmetre d'ull). Està partida per la meitat i és de pedra sorrenca.

A dos metres d'aquesta, colgada per la sorra per la vegetació arbustiva hi ha una tercera tina, de planta circular (UTM X: 401393; Y: 486104; H: 616 m). Està excavada a la roca, té un diàmetre de 1,80 m. En un dels costats es pot observar tres lloses planes col·locades verticalment formant una pica oberta cap a la tina. Mesuren 50 cm d'alçada per 1 metre de costat. El fons d'aquesta mena de pica és la mateixa roca rebaixada. Possiblement a la dreta n'hi hagi una segona completament tapada, però caldria netejar-ho de vegetació i excavar-ho.

Observacions:

La funció del dipòsit de planta rectangular podria estar relacionat amb el premsat de l'oli i les tines amb la fermentació del vi, però caldria una excavació per determinar-ne la seva morfologia amb precisió i la descoberta de possibles estructures relacionades que puguin restar colgades de sediments.

Història

Normalment el conjunt està format per dues cavitats, la tina pròpiament dita, que és un pou circular d'uns 2 m de diàmetre, d'una profunditat que com a terme mig no sol superar els 2 m i proveït d'una caixa al fons per efectuar el buidat i un altre recipient que sol tenir un diàmetre comprès entre 1 i 1'5 m i poca profunditat, el "follador". En aquest segon recipient és on la verema era prèviament aixafada abans d'ésser abocada a la tina on es produïa la fermentació. Segons informació oral del propietari i en referència al dipòsit de planta rectangular el seu pare li havia explicat que quan era jove l'havia vist omplir amb aglans que es deixaven estovar amb aigua pels porcs (segurament una reutilització del dipòsit).

Bibliografia

BALLBÉ I BOADA, Miquel (1993). Tines al mig de les vinyes a la comarca del Bages. Quaderns del Centre d'Estudis del Bages, núm. 6.

COROMINAS i CAMP, Ramon (2000). Les tines excavades a la roca de les Farreres d'Olvan; dins la Revista l'Erol, núm. 65, pàgs. 34-37.

